

siger, at den Haandværker eller Industriemand, der gennem sin Virksomhed formindsker vor Indførsel med 1 000 Kr., er lige saa uundværlig for det danske Samfund som den Jordbruger, der forøger vor Udførsel med 1 000 Kr. Naar dertil kommer, at Arbejdsløshedens Afhjælpning er saa nøje knyttet til dette Problem, tror jeg, at vi ikke maa være bange for at slaa ind paa nye Baner, og jeg tror, at der ude i Landbefolkningen er en Forstaaelse af, at det er nødvendigt at beskæftige vore Arbejdere, saa den moralske Sundhed, der har været i vort Folk, ikke skal gaa til Grunde. I Storbyerne er den stærkt paa Veje til at forsvinde mange Steder. Det er derfor en bydende Nødvendighed, at vi prøver alle Udveje, selv om der skulde slaas af paa gamle i sin Tid gode Ideer.

Der er blevet sagt, at Landbruget kan beskæftige de arbejdsløse, men det er jo ikke Tilfældet. Og naar det ikke kan det, saa maa man ogsaa være villig til at træffe saadanne Foranstaltninger for de andre Erhverv, at de kan øge Beskæftigelsesgraden og derved skaffe Arbejde til Landets Børn; thi Understøttelse er efter min Opfattelse den slettest mulige Form at opholde Livet ved for arbejdsføre Mennesker. Jeg ønsker, fordi der fra forskellige Sider har været Tale om Uenighed indenfor det konservative Folkeparti, at tilføje, at jeg er villig til at være med til saglig at diskutere nye Veje til at hjælpe vort Land ud af den Krise, det er inde i. I en saadan Periode maa man ikke staa stejlt paa forudfattede Meninger, men møde til Forhandlingerne med Velvillie og uden at tage ensidige Hensyn, saa at vi kan faa de bedste Vilkaar for de flest mulige Mennesker her i Landet.

J. P. Jensen: For to Aar siden udtalte jeg her under Finanslovbehandlingen Ønsket om, at der maatte blive givet Driftslaan til de Husmandsbrug, som var oprettet efter Loven af 4. Oktober 1919. Skønt dette den Gang vakte stærk Modstand hos de ærede Medlemmer Hr. Niels Frederiksen og Hr. Martin Hansen og hos den højtærede Landbrugsminister, saa tror jeg fremdeles, at det var en stor Fejl, at vi ikke kom disse nyoprettede Brug til Hjælp med Driftslaan. Sidste Efteraar nægtede Jordlovsudvalget Nybyggerne paa Egholm et Statslaan paa 2 000 Kr., og saa vidt jeg kan se, skete dette, uden at Jordlovsudvalget havde undersøgt Forholdene paa Stedet. Det er uøkonomisk saavel for Samfundet som for den enkelte, naar disse nyoprettede Brug mangler Be-

sætning og Redskaber. De mangler med andre Ord det, hvormed de skal virke i deres Bedrift. Naar dette gælder i saa stor Udstrækning — og det gælder jo saa godt som alle de Brug, der er oprettet i Aarene 1920 og 1921 —, saa er det, man har foretaget, jo ganske forfejlet. Naar Jorderne er magre, urene, undertiden daarligt afvandede, og man samtidig har haft saa uforholdsmæssig høje Priser paa Kreaturer, Redskaber o. s. v., saa bør det offentlige komme disse Brug til Hjælp. I Stedet for, at disse Brug skulde aflaste Arbejdsløsheden, har de i nogen Maade fremkaldt Arbejdsløshed de Steder, hvor de er oprettet, fordi Brugerne, der, hvor Brugene er startet kolonivis, alle uden Undtagelse har maattet gaa paa Arbejde de sidste Aar, naar de da ikke var tvunget til at arbejde hjemme.

Jeg taler om disse Forhold paa Grundlag af egne Erfaringer, idet jeg har undersøgt mellem 20 og 30 af disse Brug nu i Efteraaret. De lider alle under Mangel paa Besætninger og Mangel paa Redskaber og Forsømmelse af Bedriften, fordi Brugerne ved Arbejde ude har maattet skaffe Penge til Føde og Klæder. De har stiftet privat Gæld, løs Gæld, som de ikke kan faa ordnet med afdragsvis Afbetaling; det er Vekselgæld, men saadan en Bedrift kan ikke bære Vekselgæld med de store Renter og Afdrag og det uforholdsmæssige Besvær, det betyder stadig at skulle forny disse Veksler. Det offentlige kunde være kommet disse Mennesker til Hjælp med rimelige Laan, som kunde afdrages indenfor en rimelig Tid. For den sidste Koloni, jeg har undersøgt, Egholm, svingede Vekselgælden mellem 2 000 og 3 000 Kr. for saadanne Brug. Disse Mennesker kan ikke komme i Gang under de Forhold, og de er udsat for at maatte gaa fra deres Hjem efter at have arbejdet paa dem i 2—3 Aar, og maaske har de sat en lille Kapital til; de er med andre Ord fuldstændig brudt sammen. Af alle de Brug, som jeg undersøgte paa Egholm, var der kun et eneste, som var i forsvarlig Landbrugsdrift, og det ca. 3 Aar efter, at de er oprettet. Det er urentabelt for Samfundet og for vedkommende selv. Hvis en saadan Bedrift havde haft den nødvendige Besætning, kunde den maaske allerede have afdraget den Gæld, der hviler derpaa. Jeg vil gerne spørge den højtærede Landbrugsminister, om der ikke i Fremtiden kan ydes Driftslaan til alle de nyoprettede Husmandsbrug, som trænger til en saadan Hjælp.

Endvidere vil jeg gerne spørge den højtærede Landbrugsminister, om det ikke var muligt, at der kunde foretages en lille